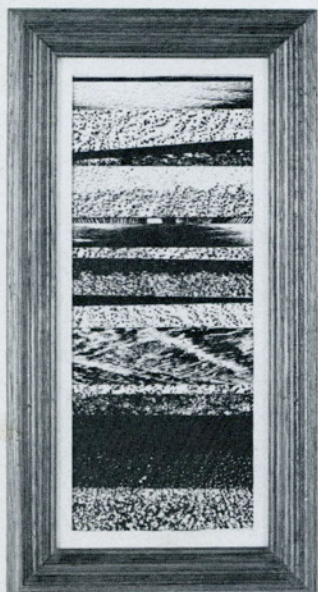
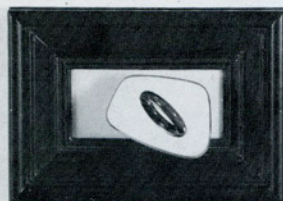

DE VONDSTEN VAN PETER VAN DER HEYDEN

HENNIE VAN DER LOUW

Peter van der Heyden; 'i' (cultural version), assemblage 1981

Peter van der Heyden; 'Circulating Decimal', assemblage, 1981

'Ik kan eigenlijk niet tekenen', zegt Peter van de Heyden. Derhalve fotografeert hij. Om zo toch te etsen, dat kan met het procédé waardoor objecten belicht worden en via allerlei technische ingrepen komt de zo ontstane film op de zinken plaat. Afgedrukt is het dan weer een traditionele (kleur)ets. Op deze expositie een reeks van 20 recente foto-grafische drukken, een enkele keer iets erin getekend, zoals een stoel: 'maar dat heeft mijn vrouw gedaan achterop een blaadje uit de succesagenda'.

Hij gaat van het materiaal uit om dat te bewerken. Dat leidt bijvoorbeeld tot een tiendelige reeks met aan de bovenkant Milo's Venus vijf maal steeds verder vertekend door systematisch óver te belichten en aan de onderkant hetzelfde effect door de ets steeds meer te 'zuren'. Of de 'Hoek van Holland' als een prentbriefkaart, enigszins refererend aan zijn eerdere (fotorealistische) schilderijen. Op een andere ets de vorm van de letter 'i', het langwerpige streepje met een punt erboven. Voor hem een 'monumentaal symbool als simpelste mensbeeld, het is een lichaam met een hoofd erop'. In de geëtsde 'i' aardse steenlagen, de kunstenaar is in geologie geïnteresseerd, loopt graag op velden en akkers - 'nooit op een paadje, altijd ernaast!', op zoek naar bijzondere steensoorten, gaat daartoe ook de bergen in. Fossielen, versteend plankton, granietstructuren: het zijn de eeuwenoude raadselen die hem boeien met respect en verbazing tegenover de schepping. Fotografisch sterk vergroot maakt van der Heyden die verstilde eeuwigheid zichtbaar.

Hij studeerde andragologie, een jonge tak van sociale wetenschappen om het menselijk gedrag te beïnvloeden. Maakte intussen kunst, exposeert er sinds '75 mee, keek even rond op de kunstacademie, liet toen de wetenschappen en de kunstopleiding maar zitten om zich volledig aan het maken van kunst te wijden. Van der Heyden (31) derhalve als klassieke autodidact. Naast de etsen ook nu zijn gekunstelde assemblages: kistjes van hout met plankjes, latjes en verschillende lagen glas waarin op film gezette stenen. Soms op basis van de gulden-snedeverhouding, een regenboog erin geplaatst of een druppel oxaanolie toegevoegd. Dat laatste geeft een 'regenachtig' effect: 'Het regent altijd bij stenen zoeken. Prima, want dan zie je de kleuren helder en de kristallen zijn duidelijker'. De grotere assemblagekasten (110 cm. meer zijn weer tweedelig als 'i' opgebouwd met een langwerpige uit meerdere lagen bestaande lijst ónder en een cirkel bóven. Die lijsten komen bij opkopers vandaan uit sloop of van

antieke buffetten. Een liggende kast heeft het uiterlijk van een vitrine met een donkere ondergrond, plukjes schuimrubber erin, titel: 'Birth of the universe'. Het relativiserende aspect eraan is, zegt van der Heyden: 'Dat schuimrubber verteert, na een jaar of twee is er van de inhoud niets meer over. Maar dat weet men, dat is de gimmick in dit geval. Bij ongeverniste schilderijen doet men soms of het werk voor de eeuwigheid wordt gemaakt en dan slijt het ook vrij vlot. Zonde van de moeite en tevens nep'. In een stånde kast binnen de glasplaten opgerolde prenten uit geologische geschriften. De verschillende lagen aangestampt, de onderste het meest, zodat een divers patroon ontstaat dat het binnenste van de aardbodem symboliseert.

In een variant hierop zitten opgerolde 'abstracte' foto's uit dagbladen als even zovele herkenbare beelden. Vergelijkbaar is het stuk, dat achter de glasplaat het stof uit zijn atelier toont, zij het in zorgvuldige laagjes tape aangebracht. Als forse schilderijen eruit zien zijn de objectmatige stukken met de in een frame gezette frontplaat van een glazen radio waaronder in plat perspectief een glazen tafel met chroompoten. Of nog éclatanter de uitgesleten achterwand van een ledikantje: 'Mijn kinderen hebben daar zeven jaar in geslapen, al hun nachtmerries en dromen zitten erin'. Als vondst voorts nog de vier tot kleine stukjes gezaagde bezems, die in hoeken op spiegels aangebracht toch weer hèle bezems lijken. Met spiegels is nog meer gedaan: scharnierende autospiegel op weer andere spiegel in 'i' vorm gezet als bewegend portret en de halve cirkel-spiegel zodat als nog een complete spiegel zichtbaar is. Lijken het soms bijna intellectualistische trouvaillies, het oogt allemaal simpel en vanzelfsprekend als logisch beeld. De kunstenaar heeft het denkwerk gedaan, dat hij dan nog gaaf en verzorgd uitwerkte.

Peter van der Heyden
assemblages/etsen/objecten:
Brinkman, Kerkstraat 105, Amsterdam,
29 april - 30 mei